

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XV.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMÉVEL

Indult BÉTSBŐL Pénteken 19. Februáriusban, 1796.

Politikai Tekintetek.

Mólt Olosz Ország kezd az a' tzél lenni, a' melly a' Politicusok' figyelmetefségit még a' *Rénus'* mejjekiről is magához vonnya. Vagynak, a' kik azt erősítik, hogy a' *Turini* Udvar, az *Ánglusok*nak hathatós segedelmivel is nem tartaná magát a' hadnak további folytatására elég tehetősnek; a' honnann egyenesenn következett volna ezen Udvarnak a' *Frantziák*kal való bekefséges traktálása. Hanem, a' mint hallatik, a' *Traktábann* igen terhes akadállyok fordúltanak elő. *Frantzia* ország, az alatt a' fel-tétel alatt igé-

ri, hogy Szavoját és a Nizzai Grófságot (Nizza varosánn, és a kikötő-hellyen kívül) visszafoglalja, ha a Király a Coalitzióból ki-áll, és Neutrális lesz, a melly mellett a Frantzia seregeknek, kész pénzel való költség-tétel mellett, a maga országánn keresz-tül-menetelt enged. Másodikszor azt igéri Frantzia ország, hogy kész visszafoglalni mindent, a Turini Udvarnak, ha az nem csak el-áll a Coalitzió mellől, hanem a Frantziák' részire is áll. Innen által lehet látni, hogy a Frantziák' Olofz országnak pusztításá-ra tzelozni még meg nem szüntek. Azonbann, nem lehet gondolni, hogy a Turini udvar az ő fel-tétel-jeik közül se egyiket se másikat el-fogadja: a Frantziák pedig Piemont nélkül, nagy sereggel Olofz országra bé nem nyomulhatnak, annyival is inkább, hogy az Auszriaiak segítségire 10 ezer emberek ta-karodnak oda, Német Országról; s-hogy a Rivierai Ge-nuai lakosok is nem sok segedelemmel lesznek a Fran-tziákhoz, mivel igen dúrván bántak velek. Mind eze-kenn kívül pedig, a mi Olofz országot erőssenn bá-torittya, az: hogy egy Olofz hajós sereg váratik segítségire.

F r a n t z i a O r f z á g .

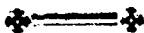
A' Roberespier' ideje-beli Párisi Revolutzionale Forum' Historiáját, valaki nyomtatásban közönséges-sé tette. Ez fzerént, a következők azok a fzemél-lyek, a kiket a nevezett Forum, az 1792-dik esz-tendőnek 17-dik Augusztusától fogva 1794-nek 27-dik Juliussáig, a Giljotinra küldött: — „

„A' Frantzia országi Királyné; a' XVI-dik La-jos testvér huga Erzsébet! 6 Princzek; 3 Princznék; 6 Hertzegek; 2 Hertzegnék; 14 Marquisek; 2 Mar-quis aszszonyok; 3 Birodalom-beli Bárok; 23 Grófok; 6 Grófnék; 3 Vice-Grófok; 323 Nemesek; a' Lajos' Rendgyinek 12 Ritterjei; 203 Nemes és 45 nem-Ne-mes aszszonyok; 4 Abbások; 4 Abbatissák; 23 Apá-tzák; 2 ujj Constituzionális Püspökök; 17 Papok; 14 Szerzetesek; 155 más nemü Papok; a' Convent' és a'

Convent előtt lévő két Nemzeti Gyűlések' tagjai
 között 62 Kép-viselők; 3 Státus-Ministerek; 30 Pol-
 gármeisterek; 178 Præsefek és Tanácsosok; 166
 Senatorok 's-más egyéb városi előljárók; 22 Bírák;
 19 Békeltető Bírák; 24 Irók (*Auctorok*); 2 Frantzia
 Marschalok; 13 Generálisok; 1 Hajós-Generális; 2
 Admirálok; 8 Hajós-Kapitányok; 47 Generálisok;
 22 Obersterek; 41 Oberstlájtnántok; 8 Fő Strázsa-
 mesterek, 105 Hadi-Bízatosok; 52 Kapitányok; 17
 Adjutánsok; 7 Pattantjus tisztek; 81 köz és még 941
 más féle emberek; mind együtt 2774 fzemélyek.
 A' leg öregebb mind ezek között, egy *Toulousei*
 Tanácsos volt, a' ki 97 esztendő-s-korábann öletett-
 meg., — *Roberspierre* maga az 2775-dik volt. — Ezek
 tsak azok, a' kiket a' *Parisi Revolutzionale Forum*
 öletett-meg. Hát az orizágnak más Közönségeibenn
 mennyinn meg-öletettek!

BCO Cluj / Central University Library Cluj

A' Frantzia Finánts-Ministerségenn nem erőssen
 kapnak az emberek. *Faipoul* is tsak interimaliter
 vállalta vólt-fel azt. Közelébbről *Camüsnek* ajánlotta a'
 Directorium: de a' ki tsak az alatt a' fel-tételek alatt
 akarta azt fel-válalni; ha számára az ő hivatala, a'
 mellyet ő most visel, u. m: a' Törvény-hozó Ta-
 náts-beli *Archiváriuság* fenn-tartatik, hogy, akar
 mikor le-mond a' Ministerségről, az Archiváriuság-
 ba mindgyár esmét bé-léphessen; és ha eddig való-
 lakó-házábann meg-hagyatik. A' Directorium az *Öt-*
százak' Tanátsát kérlette-meg; hogy meg lehet-e'
Camüsnek az ő fel-tételeit igérni, vagy nem? A'
 Tanáts ellenbenn, nem hogy meg-adta volna *Camüs-*
nek az ő aproság kívánságait; hanem a' Directorium'
 kérdésit nagy zúgással fére vetvén, aztfelelte: hogy
 a' Directorium előtt esmeretesnek kellene lenni a'
 Constitutzióbol annak az *Articulusnak*, hogy két hi-
 vatalt egy Hazafi sem viselhet. — *Camüs* után, *Le-*
coulteux-de-Canteleux nevü, *Vének'* Tanátsa-beli Kép-
 viselőnek ajánltatott a' Finánts-Ministerség: de ez
 sem fogadta-el. Már most *Ramel* kínálatott-meg ve-
 le: de nem tudni fel-válalja-e' ő is, vagy nem.

A' régi időkben erősen haptak ezenn a' Miniferségenn: most minden fut tölle. Akkor jobban pengett, mind most.

Ramel azt a' projectomot tette közelébből az *Öt-százak'* Tanátságban, hogy kézzitessenek öök a' Tudományoknak és Mésterségeknek egy olyan *Monumentomot*, a' millyent a' régiség ne máthat-hafson. P. o: a' *Louvre* nevü régi Királyi házak' hoszfzabann, még egy hasonló sórt épittetvén, az által a' nevezett Királyi házakat foglalják öfzfze a' mostani Nemzeti épülettel. A' két nagy épület között lévő házakat le-rontatván, tsináljanak azoknak helyinn egy 40 lábnyi szélességü egyenes uttzát, a' le-rontatandó házak tulajdonosaiknak pedig, másutt adgyanak Nemzeti házakat. Az utánn az *Öt-százak'* és *Vének'* Tanátságainak rendeljenek a' Nemzeti-Palotában tanátskozó szobákat, s-több e'-félék. — „Mert (igy végzi *Ramel* szavait), kéttseg-kivül nem soká el fog jöni az az idő, a' midön *Bengalából*, és a' *Ganges'* parttyairól is Követtségek jönek *Párisba*, a' *Frantzia Respublika'* hatalmának tsudálására. „

Ugyan ez a' *Ramel* arról tett a' *Finantz-Commissió'* nevében jelentélt az *Öt-százak'* előtt, hogy az *Afsignáta-nyomtató* réz táblák Fébr. 19-dikénn mind egyig közönséges helyenn öfzfze fognának törtettni.

A' *Directorium* az *Öt-százakhoz* egy olyan jelentélt küldé közelébből, melly által a' békefség iránt való reménséget egyfzeribenn el-enyéztette. A' jelentésnek a' véginn azt kérte a' Tanátszol, hogy a' jövö efsztendő-beli táborozásra, az egész országban lévő *munkás* lovakat harminzadólják-meg, a' gyönyörüség és tsak *commoditás'* kedviért valókat pedig mind *requirálják*-el, és fordittsák a' táborozáshoz. — A' Tanáts mindgyár *Commissiót* rendel-

vén, két napi tanátskozás után, helybe-hagyta a' Directorium kérésit. — Mikor a' Directoriumnak ezen jelentése a' Tanátsbann fel-olvasztatott, az ajtók bé-zárattak: de csak ugyan olvasni lehetett más nap az egész jelentést minden *Párisi* levelekbenn. A' foglalattya a' jelentésnek rövidenn ez vólt: — „Tsak Frantzia országnak ellenségei befzéllettenek eddig a' békefségről, olyan tzéllal, hogy a' mi hadi készületeinket meg lankasztván, magok az alatt kettős erővel készüljenek, minekutánna a' békefséges traktálásokat minden formák által kerülük. A' háboru kezdetitől fogva, örökké csak a' külső országoktól benn Frantzia országbann tartatott mesterkedők által hirdtettek és tétettek hitelefekké a' békefséges tudositások. Hanem a' Directorium, nem engedte magát meg-tévedni, és az alatt is, a' mig a' Nemzetnek ditsőségevel meg-egyező minden mérséklett békefséges ajánlásokat meg-tenni el nem múlatott, a' Respublika' fegyvereit is ujj győzedelmekhez készítteni el nem múlatta. Tsak akkor köthetnek a' Frantziák békefséget a' magok ellenségeikkel, mikor lehetlenné tették ezeknek azt, hogy szerentsétlen planumjokat végre hajthassák. Fundamentomos reménség: táplál bennünket, hogy az előttünk álló táborozás nem leszen alább való a' Respublika' 3 dik esztendeje-belinél, 's több e'-félék., — Az után azt erősíti a' Directorium, hogy eddig való szerentsétlensegeik a' háboruban, többire onnann vette az eredetit, hogy lovaik elégséges nem lévén, a' győzedelmet nem használhatták jó móddal. Hogy pedig idegen országokrol most hamarjában elegendő lovat szerezhesenek, az lehetetlen, mint hogy az ellenség minden utakat el-zárt. Egy szóval, ennek a' szükségnek most az országbol kell ki-telni. A' mint végre meg is határozódott, — 1) benn; hogy az egész országbann minden 30-dik mezei munkás ló — 2) szor, a' gyönyörüségre izolgáló lovak pedig mind, el-vétetődgyenek: de úgy, hogy az árok, vagy kéz pénzöl, vagy kéz pénzhez mérséklett Afsignatával mindgyár ki-fizetődgyenek.

Az a' nevezetes transport hajós sereg, a' melly az Admirál *Cristian*' vezérlése alatt már jó ideje hogy az *Anglus* partok mellől *Ámérika* felé útnak indúlt, a' rozfsz idők miatt még mind tsak nem haladhat úgy, a'-hogy a' környülállások szerént kívántatott volna. Az iránta *Londonba* meg érkezett hírek, igen siralmasok. — „Ez a' hajós sereg (így írának *Londonbol*), több mint 200 darab hajókkal indúlt volt útnak; és Jan. 11-dikén már tsak 87-ten voltak együtt: a' többek a' tenger-hánykodása által széllyel ofzlatódván, rész szerént egyenként keresik magoknak *Ámérika* felé az útat, rész szerént öfzfe-romladozva, a' *Plymouthi* kikötő-helybe haza jöttek. Nehányak el is süjvedtek. Egy transport ezen hajók közzül Jan. 18-dikánn érkezett vízfzfa *Plymouthba*: de igen meg-rongyosodva, és a' rajtok el-indúlt fegyveresek is más hajókra szállittatván által, a' nagy hajós seregnél hagyattak. Illyen módonn a' hajók igen erőssenn meg-dugva lévén emberekkel, a' betegek felette sokak, és tartani kezdenek tölle, hogy ezen környülállás miatt, az egész hajós sereg vízfzfa fog még ténni az *Angliai* partok mellé. — A' többek között egy *Dutton* nevü hajó is *Cristianussal* együtt indúlt volt útnak. Ez is vízfzfa evezett *Plymouthhoz*, de szerentsélenül, mivel mikor már bé akart volna evezni, egy kö-fziklahoz tsapódott, és el-füjvedett. A' rajta lévő katonáknak tsak egy része, és igen nagy bajjal tartathatott-meg. Kötelek által vontak-fel némellyeket közzülök a' kö-fzikla' tetejére. Valami 20-fzig való betegek pedig, a' magok függő pokrótzaikonn szállottak-le a' tenger' fenekére. Nem emlekeznek az emberek, hogy sok ofztendők-től fogva, olyan sokáig tartó tengeri fzelvezsek lettek volna, mint most.

Egy 4100 fejből álló ujj fegyveres sereg, a' mellynek egy része Emigransokból áll, tsak ugyan mind ezek mellett a' környülállások mellett is olyan

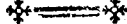

rendelést veve ujra, hogy hajókra ülven, úttját *Ámérika* felé fiettefse.

A' *St. Domingói* Kormányozó *Lavaux*, ezen fzigetnek lakosaihoz, a' hol már most a' *Spanyolok* része is a' Frantziákra szállott, egy hofzszu hirdetéft tett közönsegefsé a' föld' népe között, a' melly által mindeneket, akar mi fzinüek, vallásuak és szokásuak legyenek, a' meg-ofzlathatatlan Frantzia Respublika-beli Hazafiaknak nevez lenni. Meg-hívja a' fegyveres lakosokat, hogy a' Respublika' védelmezésre kelljenek-fel ugyan, de a' tulajdont sohol ne bántsák. — „Ti *Áfrikaiak!* (igy kiált-fel a' többek közt) a' Respublika, mint gyermekeit, a' maga kebelibe fogad benneteket, hogy a' szabadságnak és emberiségnek juszaival élhesetek. Tsak tévejgéseiteket te gyétek-le: az után minden rofzszakrol el fogunk felejtkezni, 's-több e'-félék.„ — Egy szóval elég atyafiságot, barátságot, és emberi szeretetet ígér nekik: hanem az *Ánglusok* és Emigránsok ellen, meg-engesztelhetetlen gyűlölségre ingereli őket.

Londonbann, de nem írják mi okbol, az arany-rúdak hirtelen annyira meg-drágúltak az arany-pénz felett, hogy ha valaki 1000 *Guineét* öfzfze olvasztana, 4-gyed-fel *pro Centot* nyerne rajta.

A' *Londonbann* mulató Emigránsok közzül *Ivernois* és *Calonne*, mostanság egy-egy írást adtanak ki, azt akarván mindenik meg-mutatni, mi legyen az az eszköz, a' melly a' mostani Frantzia Uralkodók' erejét, leg hamarább meg-ronthattya. *Ivernois* azt erőfsiti, hogy az ő Afsignatáiknak szünetlenn alíbb-alíbb szálló betse az, a' mi az ő hatalmoknak el-enyészését maga után fogja vonni. *Calonne* ll enbenn azt vitattya, hogy, sőt inkább a' Frantzia Afsignatak' betsinek egész el-enyészése, Frantzia országot minden adofságaitol egyszeribenn meg fogná szabadítani a' nélkül, hogy a' *Bankeroti* gyűlölséges nevet is magára vonnya, 's-egyszermind ujj eszközt is ad a' kezibe a' hadnak további folytathatása. A'

honnán azt a' következeést vonnya-ki *Calonne*, hogy, tsak a háborunak kettözött erővel való folytatása az az eszköz, a' melly a' Frantzia Republikánusoknak fenn-járó hangját, alább igazithattya. A' többek között ezeket is mondgya *Calonne*. — „

Azok a' sok Assignata Milliók, a' mellyeket Frantzia ország ezen Revoluzió alatt költött, való-sággal szólva tsak 5 Milió és 200 ezer Pontot (forintra befszélve, 51 Millió forintot), következeés-képpen tsak 4-gyed-rész-annyit tesznek, mint a' mennyit *Anglia* egy táborozásra szokott fordítani. — A' Frantzia országban még benn lévő aranyot és ezüstöt 800 Millió forintokra teszi *Calonne*; 's-mint hogy az *Angliában* circuláló kész pénz a' 290 Millió forintot (a' közönséges számlálás szerént) fejjül nem haladgya: ebből azt a' következeést tsinálja, hogy azok a' 800 Milliók nem tsak elégségesek lesznek a' közönséges circulációra Frantzia országban, hanem még az Assignáták is bé-váltathatnak velek, u. m: a' mire, a' *Calonne*' szám-veése szerént, valami 50 Millió forint kész pénz kívántatik. — Ezen szavaiban kétség kívül tellyességgel nem érti *Calonne* Frantzia országnak a' Revoluzió előtt való adósságát: a' mostani időről pedig azt teszi fel, hogy a' Státus kassája, minden kész vagy pengő Livra által visszfa válthat leg alább 200 Assignata Livrát. Külömbenn nem érthetni az okoskodását. — „A' Republikánusoknak erős-fenn könnyü dolog (így folytattya *Calonne* szavait) azokat a' nehézségeket el-háritani, a' mellyeket nekik eddig az Assignáták' kitsiny *creditye* okozott. Az eddig ezek ellen fordított minden eszközöknek várt következeés nélkül való maradása, tsak azoknak tehetetlenségeket jelenti, a' kik azokat az eszközöket projectálták. A' *Roberspierre*' idejében noha már négyfzerte több volt az Assignata, hogysen a' mennyinek, mint kész pénznek, úgy lehetett volna árculaini: ő még is oda vitte volt a' dólgot, hogy a' papirofs majd egyenlő betsü volt a' kész pénzel; mert kéntelen volt az arculaini, és minden utak bé-zárattak volt, a' mellyekenn az arany és ezüst

pénz, a' papirofs folyamattját akadályoztathatta volna. De ha egész betse el-vezne is az Afsignatáknak: ez tsak ugyan nem tenné Frantzia országának lehetetlenné a' had-folytatást; mert meg-vagnak még sok productumai, táborjai, és ágyuzó kézfületei, meg-vayon az ő földgye és iparkodása, a' melly a' fanatismus és közönséges inség által még nevededik. Az ő papirofs mafsájának kitsinyedése, könnyíti a' Status' nagy terhit: egész el-enyészése pedig annak, a' gyűlölséges *Bankeroti* név nélkül, 20 Milliárdnyi adófságnak terhit vezi-le rolla. Egyéb aránt is, a' sok inségek Frantzia országban, a' roz Adminisztrációból vezik inkább származásokat, mint a' Status' erejének ki-száradásából. Azok, a' kik Frantzia országnak meg-romlását az ő belső állapottyából jövendölik, meg-tsallják magokat. — De ellenbenn éppen így meg-tsálnák magokat az egyesült Fejedelmek is ez által, ha ezért, a' Frantziákkal való békeséges alkuval még most, a' midönn a' Frantzia országló-széktől állandó békeséget remélleni nem lehet, igen erősen fietnének. Tsak a' hethatósonn, és ujj plánum szerént folytatandó hadakozás az, a' mi által állandó és ditsőséges békeségre lehet jutni. „

Ezenn irásábann *Calonnénak*, sok olyan állatások vagynak, a' mellyek némelleyek előtt nagy képtelenségeknék láttfzanak lenni, és már sokak is adtanak-ki nemelley jegyzéseket ellene.

Hallatik, hogy a' Parlamentomnak közelébbi öfzfegyülésekor. esmét egy ujj költsönnek fel-vétele fog a' *Wallisi* Hertzeg' izámára projectáltatni, mellynek zálogául a' *Cornvallisi* Hertzegség fogna lelöttetni.

A' *Pitt* Privat-Secretáriusfa *Jackson*, a' ki Bétsből mostanság utazott haza *Londonba*, *Erlángán* való kerefztül utazása alkalmatóságvával, a' hol annak idejében tanuló vólt, *Magisteri Diplomát* nyért.

Edimburgba 12 *Chouans* tisztek érkeztek a' Frantzia Princzhez, az *Ártéziai* Grófhhoz, és a' *Bretagnei* partok' mostani környülállásaitól neki birt tévén, azt is mondották, hogy a' *Chouansok* semmit olyan erősen nem várnak, mint hogy egy Királyi Princz jelennyék-meg mennél hamarább közöttök, a' ki által az ő Vezérjeik között uralkodo sok féle irigység, egy punctumra vonatthassék.

A' *Londoni* Státus-fogjok procefsusa el-kezdőd-vén, leg előbb a' *Stone William'* exámennye véte-rődött elő. Az ellene szolló vád az : hogy a' Király' élete ellen, ennek ellenség ivél öfzize-csüdt legyen. Mint bizonyságok, *Smith* és *Sheridan* is meg-kérdez-tettek az ő ügyibenn. A' procefsus még nem folyt-le.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .'

Hollandia' tartományának tüze nem akar tsendesedni. Az ő Provisorius Kép-viselői egy utolsó jelentést adtak-bé Ján. 25-dikénn a' Közönséges Rendek' elibe, a' mellybenn így szollanak : — A' *Hollandiai* nép' Képviselői, el-unván azt az el-lenkezést, a' mellyel némelly Szövettséges Tartományok, egy Nemzeti Conventnek öfzize-hivattatódását, meg-akadályoztatni minden módon meg-próbálták : ök már most a' Közönséges Rendeknek a' Convent' öfzize-hivattatása iránt ki-adattatva lévő Decretomának végre-hajthatására, mindent meg-próbálni el nem múlatnak, 's-többé ezen dolog felől semmi tanátskozásba belé nem elegyednek, valamedig az egyet-nem-értő Tartományok, a' magok *Ultimatumát* bé nem küldik az iránt, hogy a' Conventre nézve ök is egyet értenek, ha némelly bé-telleyesithető fel-tételjeik nekik meg-engedtetnek. ,,

Ehez-képpest a' Választo Gyülések, már egész *Hollandia* Tartományábann bé-végezték a' választást, és a' Nemzeti Kép-viselőket mindenütt ki-választották, *Amsterdámot* ki-véve, a' hol a' nagy né-

pefesség miatt még nem végződhetett volt be a' vá-
lafztás. — A' *Hágaiak*, Convent-beli Kép-viselővé
is meg-választották *Péter Paulust*.

Már most a' *Frielandiai* Provisorius Kép-vi-
selők is egészszén fejet hajtottak, és a' Közönséges
Rendeknek tudtokra adták: hogy a' Convent öfzsze-
hivattatása iránt ők is egészszén egyet értenek, és
Fébr. 8-dikára egész *Frielandiában* nép-gyülese-
ket hirdetnek. Tsak ugyan most is javasolták ők a' Kö-
zönséges Rendeknek, hogy az öfzsze-gyülendő Con-
ventre nézve, még a' következő punktumokat ve-
gyék előre jól gondolóra, u. m: Vallyon nem jó
lenne-e' — 1)ször; a' mostani Foederations-Commis-
sió helyett, magából az öfzsze-gyülendő Convent-
ből 2 Commissiókat ki-nevezni, mellyek között eg-
gyikre a' Finántzia, a' másakra pedig a' Hadi De-
partamentom bizattatnék, melly által nem tsak hogy
36 vagy 40 ezer forintok meg-gazdálkodtatnának,
hanem a' Bé-töltető Kormányynak is nagyobb tehe-
tőség adatódnék? — 2)ször; a' Conventen kívül,
egy Külső dolgokra ügyelő Commissiót redelni? —
3)ször; az eddig való Finantz = Tengeri = Hadi =
és Kereskedő = Commissiókból, egy *Bé-töltető Direc-
toriumot* formálni? 's-végre — 4)ször; ha valahogy
a' Constituzió esztendőnek le-folyta alatt tökelletes-
ségre nem találna menai: akkor a' Directorium' tagjai
közül némelyleket, ujjakkal fel-tserélni?

A' *Leydái* Ujjságba, mint nevezetes ujjság, a'
következő Artikulus vagon bé-nyomtatva: —,

„Londonbol, Jan. 10-dikén. — A' *Bernai Can-
ton*, a' maga *Londonbann* lévő *Agense Herr Rolánd*
által, azt az ajánlást tétette a' mi országlo-fzekünknek,
hogy ez, a' *Frantzia* és *Hollandus* szolgálatból el-bo-
tsáttatott *Bernai* fegyveres sereget, vegye *Nagy Britan-
niai* zsóldra. Úgy reméljük, hogy az *Anglus* Or-
száglo-fzék, kapni fog ezenn az ajánlásonn; mert ez ál-
tal, mind az, hogy hadi erők próbált vitéségü ide-
gen katonák' csoporttyával nevedik, mind pedig

hogy *Britanniának* a' frázozra való bé-folyása, ujj nyilást találván, a' *Helvétziai* szélekről, a' Frantzia országgal való háboruk' ideje alatt, igen jól fen tarthattya Frantzia ország' belső részeivel a' levelezést. Ez a' *Helvétusokkal* való Szövetség, sokkal hasznosabb leszén reánk nézve, mint a' *Chouánsokkal*, mert innen a' *Helvétziával* és *Szavojával* szomszédos Frantzia Departamentombann inkább táplálhattyuk a' zürzavart, és könnyebbenn *Vendét* támaszthstunk benne ez után, mint *Marquis Antichamp* és a' meg nem esküdt Frantzia Papok és Emigránsok. *Helvétziából* mind ezeket eddig el-követhették., — Ha van valami fundamentoma ennek a' levélnek: úgy az idénn *Lyon* körül fognak a' hadi történetek az olvasok figyelmeféségit legeltetni — és talám nem ok nélkül irtuk a' múlt Postán, hogy az idénn *Alsátzia*, és az *Alpe-ekkel* határos Frantzia országi vidékek fognának tzelba vétetödni.

Ásiából — Persiából.

Egy *Ártikulussal* szaporodtak az *Ujjság-matériák*. *Persiában* olyan változásokat kélzít az idő, a' mellyeknek *Ásia* nagy részéhez fontos bé-folyása lehet. Hogy az *Orosz Birodalom* is belé elegyedett a' dologba, a' bizonyos.

Bagdádból így irtak *Oktob. 25-dikénn*. — Az ifju *Princz Lutf Ali Khan*, a' kit a' *Persiai* másik *Uralkodó*, *Ali Mahmet Khan*, már két versbenn meg-vert, és az után, a' fő várost *Schirast* is minden ott lévő kintsel együtt el-foglalta, meg maradt seregeivel *Kermanba* futott. Innen az *Orosz Birodalomhoz* folyamodván, attól nagy ígértek mellett segítséget kért, 's-a' mint némelly meg-történt dolgokból itélmi lehet, jó válaszfzal fogta biztatni az *Orosz Udvar* az ifju *Persa Fejedelmet*. Söt egy segítője ezen ifju Fejedelemnek, a' *Maserendami Khan*, *Ghilan'* tartományában, a' tenger mellé elő nyomulván, már 1500 *Orosz katonákra* talált ott, a' kik *Ajrahanból* szállottak völt oda kerezfzül, a' kikkel

magát mingyár egyesítvén, velek együtt *Ghílán*nak fő várofsát *Bechtet* el-foglalta. — *Georgian*nak fő várofsából *Teflis*ből is azt írják, hogy az öreg *Heraciushoz*, két *Orosz* Regimentek voltak minden órán érkezézők, a' kikkel az Öreg, a' maga *Georgiai* fegyvereseit azonnal egyesíteni, s-velek együtt, az ő tartományait pusztító *Persa* Fejedelemlen ellen, *Cherran* és *Aderbejan* felé elő nyomúlni szándékozott.,,

Még ugyan semmi historiai hiteles le-írás ezeknek a *Persiai* larmáknak kezdetiről nem érkezett: hanem annyit bizonyosonn ki lehet hozni a' minapi és ezen mostani rövid tudósításból is; hogy a' hatalmasabb *Persa* Fejedelemlen *Ali Mahmet Khan*, egy felől az ország felett vele vetélkedő ifju *Lutf Ali Khant*, más felől pedig a' *Georgiai* Fejedelemlen *Heraciust*, el-nyomván, ezek mind ketten, és majd azonn egy időbenn, az *Orosz* udvarhoz fojamodtak, a' melly mind kettő-öknek segítséget küldött. — Lesz-e' ennek a' háborunak a' *Török* udvarhoz valami bé-folyása? erről semmi nem hallik. Hogy a' tűz a' *Török Birodalom'* háta-megett vagyon, a' bizonyos.

Utolsó Elegy'ek' jegyzések.

A' közelébb múlt Ján. 3-dikánn egy sok tekintetbenn nevezetes ember, az öreg *Bode János Jakob*, *Hamburg* várofsábann, feleségével, 9 gyermekeivel, és 12 unokáival együtt, jubileumot tartott, azért, hogy az nap, életbenn lévő feleségével együtt, házossági életének 50-dik esztendejét töltötte-bé. Maga 76, a' felesége pedig 75 esztendőket ért. Ezeknek a' nagyobbik fiok az az ezész *Europa* előtt esmeretes *Prussia* Astronomus és Professor *Bode Elert János*, a' ki maga is meg-jelenvén a' szülei' jubileumánn, valami 100-zad magával örvendező poharakat ivutt azoknak további jó egészségekért.

A' *Provencei* Gróf, vagy XVIII-dik *Lajos*

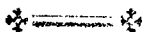
Veronában, egy levelet írt a' múlt September' 28-dikán, mikor a' Frantziák a' *Rénuson* által jöttek volt, *Londonban* lévő Hertzeg *Harcourthoz*, melyből ki tettik, mint gondolkozzék ezen *Bourboni* Fiáz' Feje a' Frantzia környulállásokról. A' vége a' levelenek summáson így vagyon: — „

„A' *Rénuson* való által-menetel, az esztendőnek bé-következő része, és minden egyebek azt jelentik, hogy a' Princz *Conde'* serege a' folyó esztendőben nem fog dolgozni. Ezen kívül, T. Ur azt mondotta rollam közelébről, minden meg-kérdeztetés nélkül, hogy én annál a' seregnél semmi illendő *rollat* nem jádzhathán. Én magam is olyan értelemben vagyok, hogy, ha a' Princz *Conde'* serege nem dolgozik, ott is éppen oly nem jó helyen vagyok, mint itt *Veronában*. Mi vagyon tehát egyéb izámomra hátra? a' *Vendé*. Ki tehet engem' oda által? Tsak az *Anglus* Király. Sürgeise is Kegyelmed azt ujra, és mondgya-meg nevembenn a' Ministereknek, hogy én, vagy Királyi székemet, vagy temető siromat kívánom töllök. Az ő előre való vigyázóságok hátagozást fog tenni: én pedig előre alája adom magamat az ő végzéseknék. Ezen a' kettőnn kívül, minden egyéb válafztas veszedelmes az én ditsőfsegemnek; veszedelmes az én Királyi Birodalmam' minden jelen való és jövendő-beli boldogságának; sőt veszedelmes egész *Europa'* tsendeiségének — meg nem egyezhető továbbá Frantzia Országának mostani állapoityával — és, ha illy nagy dolgokrol való befséd után, tulajdon személliyemről is szollanom meg-engedtetik — reám nézve el-hordozhatatlan. Értelse-meg Kegyelmed mind ezeket az *Anglus* Udvarral. Adgyon egy meg-jegyzést is a' dologhoz, a' mely nem igen fontos azért, hogy tsak égemet magamat illet. Mondgya-meg Kegyelmed, hogy nekem igen édes gyönyörüségem lenne az, ha Tronusomat, ditsőfsegemet, és országomnak boldogságát, egy olyan virtuósus Királynak, a' millyen az *Anglus* király, és olyan meg-világosodott Ministereknek, mit a' millyenek az övéi, közönhetném. „

Londonbann egy olyan ujj módi útaxó fzeke-
ret talátnak-fel, a' mellynek 8 kerekei vagy-
nak, és 24 személlyekre vagyon benne ülő al-
kalmatofsák. Tsap-szék is van rajta, ihatnak és
ehetnek az útaxók, a' nélkül, hogy vendég-fogadók-
ban meg-szálljanak.

Az *Amsterdami* levelek azonn panaszolkodnak,
hogy nállok annyi a' Frantzia Afsignáta, mint a'
szalma. Egy *Hollandus* aranyért 5000 Livra Afsig-
nátát bővséggel eleget találnak; még úgy se akarják
venni. Három elztendők előtt minden ember kéntel-
telen vólt a' maga egész tehetségéből 6 *pro-Centot*
adni a' Státusnak költsönn; e' mellett, a' közönsé-
ges adón kívül minden ember 2 *pro-Centot* tartozott
fizetni minden javairol. Már most mikor minden jó-
vedelem egészfszen él-repült, esmet 4 *pro-Cento* fog,
a' mint hallatik, mindenekre ki-irattarni. A' mi nagyobb,
600 Millió Forintokra megyen az a' summa, a' mellyet
a' *Belga* magános gazdag emberek, egyszer-máxfszor
annak idejében, a' régi Frantzia Koronának interesre
költsönn adogattak vólt. Hova lettek már most ezek a'
600 Milliók! és hány *Belga* gazdának nem ádták tsak
nem a' kólduló páltzát a' kezekbe! — Bizon keser-
ves állapot. Már most előll-hátul tsak a' *Hering* és
a' *Stockfish*. Egy kis Jó-reménség-hegyi bor,
még tsak eszibe se juthat a' szegény *szabad* le-
génynek. „

A' Frantziák *Düszeldorf* körül már jobban el-
sántzolták magokat, mint-sem a'-hogy *Máintznál* el-
sántzolták vólt. Azonbann a' városiakat mind tsak
ráplálta a' jó reménség, hogy talám békefség leszen,
és az el-hárittyá rollok a' veszélyt, mig végre az a'
fendelés érkezek *Jourdántol*, hogy a' kapuk körül
lévő házakat, a' mellyek között egy néhány pom-
pás epületek is vagynak, mind tépjék-le; a' mellyhez
mindgyár hozzá is kezdettek. A' tulajdonosok
indítottak ugyan sebess postákat *Jourdan* eli-
be, olyan kérelemmel, hogy ne tétéfsen annyi kárt;
de addig le is vóltak már a' házak tépetve, mig a' Kö-

vetek vízfőzre érkeztek; — Egy szóval, az *Alsó Ré-
nusi* környékellások kedvetlenül látzának.

Hágából azt írják, hogy az egyik *Párisi Hollán-
dus* Követ *Mayer*, onnét véletlenül és igen hirte-
len naza érkezvén, az ólta a' *Hollandiai* Provisori-
us Kép-viselők *Hágában* minden nap tanátskoznak,
és a' jövő-menő Kurirrok egymást érik. — Úgy véle-
kednek némeltyek, hogy a' *Mayer*' haza-jöveteliek
is az *Alsó Rénusi* hadi-készületek' mozgatásához, vol-
na bé-folyása. Valami oka tsak vagyon a' haza-me-
netelinek.

B é t s.

Nállunk a' múlt Keddenn *Tél* — Szeredánn
Nyár — Tegnap *Tavas* és *Őz* vala. Ma minden
egy fzersmind vagyon. — Jó idők! — Most ebéd'-utánai
3 orakor éppen a' *Nemere*' fizele indult-meg.

Károly fő Hertzeg, a' mint értették, valami 3
hetek slatt el-fog utazni az *Alsó Rénusi* tábor' ve-
zetésére. — Itt *Pétsbenn* ma a' b. e. 11-dik *Josef*
Tsázfárért esztendönként elő fordulni szokott áhita-
tóságok tartattatnak,

E r d é l y.

Erdélyben egy *Magyar* *Peribis* nevü kéz-írás
vagyon készen a' sajtó alá, a' melly így kezdődik:

Szent *Dávid* *Doegre*, és *Nájó* *Ibisre*,

En pedig menydörgök *Magyar* *Peribisre*.

De elsőbb, mint dörpött a' kettő, meg-mondom,

Ólztán én mit zörgök, arra is leszfz gondom.

Tehát egy Szent hárfát, 's-Rómei minkövet

Musám, a' mint léphet, *Magyar* nyelven követ.

Mellyből meg láthatni, hogy a' mit más ludja

Gárog, azt a' *Magyar* trombitás is tudja. 's a' t.

A—S—által.